



Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 24. febrúar 2017

Efni: Umsögn Samtaka iðnaðarins um þingsályktunartillögu fjármálastefnu fyrir árin 2017 til 2022, mál nr. 66.

Það er mikið framfaramál að koma umgjörð fjármála ríkisins í þann búning að sett er fram bæði fjármálastefna og fjármálaáætlun á grundvelli laga nr. 123/2015. Þetta eykur aga í ríkisfjármálum og ætti að styðja við stöðugleika í efnahagslífinu til lengri tíma lítið. Ennfremur ætti vinna við hin eiginlegu fjárlög og fjáráukalög að færast í betri og faglegru búning.

Fjármálastefnan fjallar um almenn markmið í þróun opinberra fjármála á grundvelli langtíma þjóðhagsspár Hagstofu Íslands. Sú spá sem nú er notuð til grundvallar er afar hagfelld. Raunar gerir hún ráð fyrir að núverandi hagvaxtaskeið, sem þegar er orðið langt og kröftugt, verði það lengsta í sögunni. Ljóst er að ekki má mikið út af bregða í efnahagslífinu til að áætlunin gangi eftir hvað langtímahagvöxt varðar sérstaklega þegar kemur að tekjuöflun ríkisins.

Samtök atvinnulífsins gera ítarlega umsögn um fjármálastefnu og beina máli sínu einkum að heildarramma opinberra fjármála. Benda SA á að samkvæmt tillögunni er gert ráð fyrir að afgangur verði á bilinu 1- 1,6% af vergri landsframleiðslu. Samtökin leggja ennfremur ríka áherslu á að markmið um árlega afkomu hins opinbera verði að jafnaði 2% af vergri landsframleiðslu. Jafnframt að betri afkomu verði náð með lækkun útgjalda og áhersla lögð á minnkun skulda.

Samtök iðnaðarins taka undir öll meginatriði umsagnar SA. Rétt er að hafa í huga að aðstæður í efnahagslífi okkar geta breyst mjög hratt og því æskilegt að nýta góðæri eins og kostur er til að lækka skuldir og bæta efnahag ríkissjóðs. Hagvöxtur síðustu ára hefur öðru fremur verið knúinn áfram af vexti utanríkisviðskipta en nú hafa skýr umskipti átt sér stað. Auk útflutnings er vöxturinn er einkum drifinn af vexti einkaneyslu og fjárfestingum. Líklegt má telja að vægi utanríkisviðskipta minnki með auknum styrk krónunnar og versnandi samkeppnisskilyrða útflutnings- og samkeppnisgreina. Full ástæða er til að hafa áhyggjur af þessari þróun og þegar eru komin fram augljós merki um samdrátt í útflutningsgreinum.

Rétt er að vekja athygli á skýrri stefnumörkun sem fram kemur í þingsályktuninni um að öllum einskíptis tekjum ríkissjóðs verði varið í greiða niður skuldir eða til lækkunar á ófjármögnum lífeyrisskuldbindingum í því skyni að treysta fjárhagsstöðu ríkissjóðs og draga úr vaxtakostnaði. Samtökin fagna þessu.

Þrátt fyrir að samtökin telji mikilvægt að halda aftur af útgjaldaaukningu hins opinbera er ekki hægt að horfa framhjá brýnni þörf í einstökum málaflokkum. Eitt af þeim atriðum sem Samtök iðnaðarins hafa sérstakar áhyggjur af er hversu lágt opinbert fjárfestingastig hefur verið um langt árabíl. Afleiðingar þess er að innviðir rýrna en það dregur úr samkeppnishæfni samfélagsins. Staðan í þessum efnem er alls ekki nógu góð. Sem dæmi má nefna að fjárfesting í vegakerfinu hefur að jafnaði verið nærri 2% af landsframleiðslu en hefur í nokkur ár verið innan við helmingur af langtímameðaltali. Færa má rök fyrir því að uppsöfnuð fjárfestingaþörf í vegakerfinu einu og sér á síðustu



5-6 árum nemi um 60-65 milljörðum. Þá er ótalin margvísleg önnur innviðafjárfesting sem hefur látið á sér standa. Í ljósi þess hversu þörfin er brýn og hversu langan tíma tekur að undirbúa slík verkefni er mikilvægt að hefja slíkan undirbúning og búa þannig um hnútana að forgangsverkefni séu tilbúin til framkvæmda. Samtökin leggja áherslu á að þegar fjármálaáætlun og fjárlög verða unnin sé horft til þessara þátta.

Sé litið til þróunar efnahagslífsins síðustu misserin og horfunum framundan er það krefjandi áskorun að treysta stöðugleika. Ný framkvæmd opinberra fjármála með fjármálaáætlun og fjármálastefnu styður við það en vægi hins opinbera þyrfti að minnka á þenslutímum. Hins vegar má ekki missa sjónar á mikilvægi þess að treysta framleiðnivöxt til lengdar og samkeppnishæf starfsskilyrði.

Virðingarfyllt,

F.h. Samtaka iðnaðarins

A handwritten signature in blue ink that reads 'Bjarni Már Gylfason'.

Bjarni Már Gylfason
Hagfræðingur SI